

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การประเมินโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งศึกษาเฉพาะการฝึกอบรมนักร้องในภาคกลาง ผู้วิจัยแบ่งผลการประเมินเป็น 6 ส่วน ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ ผลการประเมินกระบวนการพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมครูประถมศึกษา ตามโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครูประถมศึกษา ผลการประเมินพฤติกรรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมขณะเข้ารับการฝึกอบรม ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ผลการประเมินความเชื่อเกี่ยวกับแนวพัฒนาการเรียนการสอน ผลการประเมินผลการเรียนรู้ของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรม และผลการติดตามประเมินผลผู้เข้ารับการฝึกอบรมนักร้องในด้านการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ผู้วิจัยได้สำรวจการปฏิบัติจริงในกระบวนการจัดการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนประถมศึกษา โดยประเมินจากเอกสารของโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครูประถมศึกษา ครูและนักเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ปีการศึกษา 2528 รายละเอียดผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

1. ผลการประเมินกระบวนการพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมครูประถมศึกษา ตามโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครูประถมศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

1.1 ความสอดคล้องระหว่าง วัตถุประสงค์ของหลักสูตรการฝึกอบรมกับความจำเป็นในการฝึกอบรม

ในการวิเคราะห์ข้อมูลด้านความสอดคล้องระหว่าง วัตถุประสงค์ของหลักสูตรการฝึกอบรมกับความจำเป็นในการฝึกอบรมนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่าง วัตถุประสงค์ของหลักสูตรการฝึกอบรมกับความจำเป็นในการฝึกอบรม ซึ่งสร้างจากการศึกษา เอกสารผลการประชุมสัมมนาหลักสูตรการฝึกอบรมครูประถมศึกษา และการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญโครงการและคณะปฏิบัติงานโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครูประถมศึกษาจำนวน 5 คน ซึ่งความสอดคล้องระหว่าง วัตถุประสงค์ของหลักสูตรการฝึกอบรมกับความจำเป็นในการฝึกอบรม ปรากฏผลดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ความสอดคล้องระหว่าง วัตถุประสงค์ของหลักสูตรการฝึกอบรมกับความจำเป็นในการฝึกอบรม

วัตถุประสงค์ของหลักสูตรการฝึกอบรม	ความจำเป็นในการฝึกอบรม
1. อธิบายแนวคิดและสาระสำคัญของ การนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้ชัดเจน	1. ครูขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
2. แสดงความรู้สึกหรือความสับสนต่อหน้าที่ ความรับผิดชอบ บทบาทและคุณธรรมของครู ได้ตามความเป็นจริง และสามารถแสดง ความมั่นใจ ภูมิใจในสถานภาพวิชาชีพครู	2. ครูต้องการแนวทางในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง
3. แสดงพฤติกรรมอันพึงประสงค์ คือมีความสัมพันธ์อันดีกับเพื่อนครูที่มีส่วนร่วมรับภาระ ฝึกอบรมด้วยกัน และพร้อมที่จะร่วมมือกัน ทำงานตามบทบาทหน้าที่ให้สำเร็จ	3. คุณลักษณะที่พึงประสงค์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนยังไม่เป็นที่น่าพอใจ และมีความแตกต่างกันมากตามสภาพ ภูมิศาสตร์และขนาดของ โรงเรียน
4. นำวิธีการและเทคนิคการจัดการจัดการเรียน การสอนที่ได้รับการอบรมไปปฏิบัติ อย่างต่อเนื่องในโรงเรียนประถมศึกษา	4. มีความจำเป็นที่ต้องสร้าง เสริมคุณธรรม เพื่อให้ครู เกิดกำลังใจในการสอนนักเรียน อย่างมีประสิทธิภาพ
5. วิเคราะห์และปรับปรุงข้อบกพร่องในการ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนของตนให้มี ประสิทธิภาพสูงขึ้น	5. การฝึกอบรมครู เฉพาะจุดในเฉพาะ เรื่อง ไม่สามารถเกิดผลทันกับความต้องการ ปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอน ของครูประถมศึกษาทั้งประเทศ
6. ประสานงานกับผู้บริหารโรงเรียนในการจัด กิจกรรมและบริการที่ส่งเสริมพัฒนาการ ทุกด้านของนักเรียนอย่างได้ผล	

ความสอดคล้องระหว่าง วัตถุประสงค์ของหลักสูตรการฝึกอบรมกับความจำเป็นในการฝึกอบรมในตารางที่ 7 มีความสอดคล้องกันดังนี้

วัตถุประสงค์ของหลักสูตรการฝึกอบรมข้อ 1. สอดคล้องกับความจำเป็นในการฝึกอบรมข้อ 1.

วัตถุประสงค์ของหลักสูตรการฝึกอบรมข้อ 2. สอดคล้องกับความจำเป็นในการฝึกอบรมข้อ 4.

วัตถุประสงค์ของหลักสูตรการฝึกอบรมข้อ 3. สอดคล้องกับความจำเป็นในการฝึกอบรมข้อ 4. และข้อ 5.

วัตถุประสงค์ของหลักสูตรการฝึกอบรมข้อ 4. สอดคล้องกับความจำเป็นในการฝึกอบรมข้อ 2. ข้อ 3. และข้อ 4.

วัตถุประสงค์ของหลักสูตรการฝึกอบรมข้อ 5. สอดคล้องกับความจำเป็นในการฝึกอบรมข้อ 3. และข้อ 5.

โดยส่วนรวมแล้ว โครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครูประถมศึกษา ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตรการฝึกอบรมครูประถมศึกษา โดยยึดพื้นฐานความต้องการของครูและความจำเป็นในการฝึกอบรมเป็นสำคัญ ซึ่งวัตถุประสงค์ของหลักสูตรการฝึกอบรมมีความสอดคล้องกับความจำเป็นในการฝึกอบรมทุกประการ

1.2 ผลการวิเคราะห์กระบวนการจัดเตรียมการฝึกอบรมเปรียบเทียบกับระบบการฝึกอบรมที่เป็นสากล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลด้านกระบวนการจัดเตรียมการฝึกอบรมเปรียบเทียบกับระบบการฝึกอบรมที่เป็นสากลนี้ ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญโครงการและคณะปฏิบัติงานโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครูประถมศึกษาจำนวน 5 คน ซึ่งผลของการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งตามระบบการฝึกอบรมที่เป็นสากลทั้ง 11 เกณฑ์ดังต่อไปนี้

- 1.2. 1 การกำหนดความจำเป็นของการฝึกอบรม
- 1.2. 2 การกำหนดวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม
- 1.2. 3 การสร้างเครื่องมือสำหรับการประเมินระบบการฝึกอบรม
- 1.2. 4 การกำหนดเกณฑ์ในการประเมิน
- 1.2. 5 การคัดเลือกเนื้อหาสาระในหลักสูตร
- 1.2. 6 การกำหนดเทคนิควิธีในการฝึกอบรม
- 1.2. 7 การกำหนดอุปกรณ์และค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม
- 1.2. 8 การผลิตเอกสารในการฝึกอบรม
- 1.2. 9 การคัดเลือกผู้เข้ารับการฝึกอบรม
- 1.2. 10 การคัดเลือกผู้ดำเนินการฝึกอบรม
- 1.2. 11 การประเมินโครงการฝึกอบรมและติดตามผล

1.2.1 การกำหนดความจำเป็นของการฝึกอบรม คณะปฏิบัติงานโครงการ - การปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครูประถมศึกษาได้ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหา ตลอดจนความต้องการของการพัฒนาตัวบุคคลากรทางการศึกษา จึงกำหนดความจำเป็นของการฝึกอบรมไว้ดังนี้

- 1) ครูขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
  - 2) ครูต้องการแนวทางในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง
  - 3) คุณลักษณะที่พึงประสงค์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนยังไม่เป็นที่น่าพอใจ และมีความแตกต่างกันมากตามสภาพภูมิศาสตร์และขนาดของโรงเรียน
  - 4) มีความจำเป็นที่จะต้องสร้างเสริมคุณธรรมเพื่อให้เกิดกำลังใจในการสอนนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ
  - 5) การฝึกอบรมครูเฉพาะจุดในเฉพาะเรื่องไม่สามารถเกิดผลกับความต้องการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครูทั่วประเทศ
- การจัดการฝึกอบรมตามโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครูประถมศึกษา ได้ดำเนินการสำรวจสภาพความต้องการแล้วมากำหนดความจำเป็นในการฝึกอบรมไว้อย่างชัดเจน ซึ่งการกำหนดความจำเป็นดังกล่าวมุ่งที่จะตอบสนองสภาพปัจจุบันและความต้องการของครูในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

1.2.2 การกำหนดวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม จากการศึกษาเอกสาร และการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญโครงการ เกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครูประถมศึกษาได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมไว้ชัดเจน คือ ต้องการให้ครูผู้ผ่านการฝึกอบรมครบกระบวนการมีความสามารถในด้านต่าง ๆ ดังนี้

- 1) อธิบายแนวคิดและสาระสำคัญของ การนำหลักสูตรไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างชัดเจน
- 2) แสดงความรู้สึกลึกและสำนึกต่อหน้าที่ความรับผิดชอบ บทบาท และคุณธรรมของครูได้ตามสภาพความเป็นจริง และสามารถแสดง ความมั่นใจ ภูมิใจในสถานภาพวิชาชีพครู

3) แล่ตงพดติกรรมอันพืงประล่งค้ ก็อมีควมสัมพันธ์อันดีกับเพือนครูที่มาร่วมรับการฝึกอบรม และพรั้มที่จะร่วมมือกันทำงานตามบทบาทหน้าที่ให้ล้าเรีจ

4) นำวิธีกรและเทคนิคการศัดกักรรรมการเรียนการล่อนที่ไ้รับจากรการฝึกอบรมไปปฏิบัติอย่างต่อเนือองในโรงเรียนประถมศึกษา

5) วิเคราะห้และปรับปร่งข้อบกพร่องในการศัดกักรรรมการเรียนการล่อนของตนาให้มีประสิทธิกรพล่งขึ้น

6) ประล่านงานกับผู้บริหารโรงเรียนในการศัดกักรรรมและบริกรล่ง เสริมพัฒนาการทุกด้านของนักเรียนอย่างไ้ผล

จะเห็นไ้ว่าการดำเนีนงานของคณะปฏิบัติงานโครงการปรับปร่งประสิทธิกรการเรียนการล่อนของครูประถมศึกษาไ้กำหนดวัตถุประสงค์ของกรฝึกอบรมไว้ อย่างชัดเจนตามลักษณะและความต้อองการเพือมุ่งปรับปร่งประสิทธิกรพของครูดั่งกล่วให้บรรลุวัตถุประสงค์

1.2.3 การล่ร้างครื่องมือสำหรับประเมินระบบการฝึกอบรม สำนักรงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชำติ มอบหมายให้คณะปฏิบัติงานโครงการปรับปร่งประสิทธิกรการเรียนการล่อนของครูประถมศึกษาดำเนีนงานตามโครงการดั่งกล่วและล่ร้างครื่องมือสำหรับประเมินระบบการฝึกอบรม โดยคณะปฏิบัติงานโครงการปรับปร่งประสิทธิกรการเรียนการล่อนของครูประถมศึกษาไ้ล่ร้างแบบทดสอบเพือวัดควมรู้ก่อนและหลังการฝึกอบรม นอกจากนั้นสำนักรงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชำติ แต่งตั้งคณะประเมินโครงการปรับปร่งประสิทธิกรการเรียนการล่อนของครูประถมศึกษา คณะประเมินดั่งกล่วไ้ล่ร้างครื่องมือสำหรับประเมินระบบการฝึกอบรม ดั่งนี้

1) แบบล่สอบถามควมพืงพอใจของผู้เข้รับกรฝึกอบรมที่มีต่อกรฝึกอบรม

2) แบบล่สังเกตพดติกรรมของผู้เข้รับกรฝึกอบรมในขณะฝึกอบรม

3) แบบวัดควมเชือ่เกี่ยวกับแนวพัฒนาการการล่อนของผู้เข้รับกรฝึกอบรม

4) แบบล่สอบถามเกี่ยวกับกรศัดกักรรรมการเรียนการล่อนของครูหลังกรไ้รับกรฝึกอบรมไปแล้วเป็นเวล 1 เดือน

5) แบบสัมภาษณ์นักเรียนเกี่ยวกับกรศัดกักรรรมการเรียน

การล่อนของครู

คณะปฏิบัติงานโครงการและคณะประเมินโครงการได้ดำเนินการสร้างและทดลองใช้เครื่องมือ ในระหว่างดำเนินโครงการทุกช่วงของการดำเนินงาน ทำให้ได้เครื่องมือสำหรับประเมินระบบการฝึกอบรมที่มีประสิทธิภาพ และยังสามารถจากการประเมินดังกล่าว เพื่อปรับปรุงการดำเนินโครงการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเห็นได้ว่าโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครูประถมศึกษาที่มีการสร้างและใช้เครื่องมือสำหรับประเมินระบบการฝึกอบรมอย่างเป็นระบบ และมีผู้รับผิดชอบหน้าที่สร้าง เครื่องมือประเมินระบบการฝึกอบรมโดยตรง

1.2.4 การกำหนดเกณฑ์ในการประเมิน คณะกรรมการประเมินโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครูประถมศึกษาได้กำหนดเกณฑ์ในการประเมินไว้ดังนี้

- 1) วัตถุประสงค์ของหลักสูตรการฝึกอบรมมีความสอดคล้องกับ
ความจำเป็นในการฝึกอบรม
- 2) การดำเนินการจัดการฝึกอบรมครบตามกระบวนการฝึกอบรม
ที่เป็นสากล
- 3) ครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมทุกคนมีส่วนร่วมในการฝึกอบรมทุก
กิจกรรมของกระบวนการฝึกอบรมตามขั้นตอนที่กำหนดไว้
- 4) จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมอย่างต่ำร้อยละ 75 มีความ
พึงพอใจที่ดีต่อการฝึกอบรมของแต่ละข้อในแบบสอบถาม
- 5) ค่ามัชฌิมเลขคณิตของการวัดความเชื่อแนวทางการพัฒนาการ
เรียนการสอนหลังการฝึกอบรมมากกว่าค่ามัชฌิมเลขคณิตก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05
- 6) ค่ามัชฌิมเลขคณิตของการเรียนรู้หลังการฝึกอบรมมากกว่า
ค่ามัชฌิมเลขคณิตก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และค่ามัชฌิม
เลขคณิตหลังการฝึกอบรมมากกว่าค่ามัชฌิมเลขคณิตก่อนการฝึกอบรมไม่ต่ำกว่า 15% ของ
คะแนนเต็ม
- 7) ครูจัดการเรียนการสอนตามวัตถุประสงค์ของการ
ฝึกอบรมที่ตั้งไว้อย่างน้อยร้อยละ 80 ของกิจกรรมในแบบสังเกต แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์
รวมกัน

จากเกณฑ์การประเมินดังกล่าว คณะกรรมการประเมิน
โครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครูประถมศึกษาได้กำหนดเกณฑ์ในการ
ประเมินการฝึกอบรมไว้ชัดเจน และครอบคลุมระบบการฝึกอบรม

1.2.5 การคัดเลือกและการจัดลำดับเนื้อหาสาระในหลักสูตร คณะปฏิบัติ
งานโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครูประถมศึกษา ดำเนินการคัดเลือก
และจัดลำดับเนื้อหาในหลักสูตรดังนี้

1) ศึกษา วิเคราะห์ และรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับสภาพ
ปัจจุบันและปัญหาการใช้หลักสูตรประถมศึกษา วิเคราะห์ผลการวิจัยและเอกสารเกี่ยวกับการ
ศึกษาศึกษาโครงการเรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา ตลอดจนวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและ
ปัญหาการฝึกอบรมครูประถมศึกษา และสรุปสังเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเรียงเรียงเอกสารเพื่อ
ใช้เป็นพื้นฐานร่างหลักสูตร

2) รวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิโดย
จัดการบรรยายของผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาทางไกลโดยใช้สื่อประสม การ
สร้างและการใช้บทเรียนสำเร็จรูป วิธีการศึกษาศึกษาโครงการฝึกอบรมที่ได้ผล และการใช้กระบวนการ
การกลุ่มในการศึกษาศึกษาโครงการเรียนการสอน หลังจากนั้นได้จัดประชุมโต๊ะกลมเพื่อเสนอแนะ
หัวข้อของหลักสูตรและวิธีการอบรมครูประถมศึกษา และประชุมระดมความคิดเห็นเพื่อพิจารณา
และเสนอแนะหัวข้อเรื่องที่ต้องมีในหลักสูตร

3) ประชุมคณะปฏิบัติงานเลือกหัวข้อเรื่อง วิเคราะห์จัดลำดับ
ความสำคัญ กำหนดขอบข่ายและกำหนดลำดับเนื้อหา ปรับปรุงและเขียนเนื้อหา ตลอดจนแนว
คิดเพื่อใช้เป็นหลักสูตรการฝึกอบรม

จากการดำเนินงานของคณะปฏิบัติงานในการศึกษาและวิเคราะห์
เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครู โดยส่วนใหญ่แล้วครูประถมศึกษาไม่ประสงค์ที่จะ
เรียนการสอนตามหลักสูตรประถมศึกษาอยู่แล้วทุกคน ดังนั้นการเลือกและจัดลำดับของเนื้อหาสาระ
ของหลักสูตรการฝึกอบรมจึงมุ่งเน้นด้านคุณธรรมและการฝึกปฏิบัติมากกว่าการให้เนื้อหาความรู้
โดยจัดลำดับความสำคัญของคุณธรรมการฝึกปฏิบัติ และความรู้เนื้อหา เป็นอัตราส่วน 3:2:1
การคัดเลือกและการจัดลำดับเนื้อหาของหลักสูตรการฝึกอบรมดังกล่าวจึงดำเนินการอย่างเป็น
ขั้นตอนและเป็นระบบ เพื่อให้ครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ศึกษาและฝึกปฏิบัติเพื่อนำไปปรับปรุง
การศึกษาศึกษาโครงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.2.6 การกำหนดเทคนิควิธีในการฝึกอบรม หลักสูตรการฝึกอบรมนี้ เป็นหลักสูตรการฝึกอบรมระยะสั้น สร้างขึ้นเพื่อใช้ฝึกอบรมครูประถมศึกษา เน้นด้านการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน มีลักษณะเป็นหลักสูตรการฝึกอบรมทางไกล โดยใช้สื่อประสมทั้งที่เป็นสื่อหลักและสื่อเสริมเพื่อให้ครูได้ศึกษาและฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง คณะปฏิบัติงานจึงได้กำหนดวิธีการฝึกอบรมโดยแบ่งการฝึกอบรมเป็น 3 ช่วง คือ

ช่วงที่ 1 ใช้เวลา 3 วัน ครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมศึกษาชุดฝึกอบรมด้วยตนเองประกอบสื่อเสริม ณ หน่วยฝึกอบรม

ช่วงที่ 2 ใช้เวลา 9 วัน ให้ครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมนำแบบฝึกปฏิบัติในชุดฝึกอบรมไปปฏิบัติที่โรงเรียนของตน

ช่วงที่ 3 ใช้เวลา 2 วัน ครูนำผลการฝึกปฏิบัติมารายงานและเข้ารับการฝึกอบรม ณ หน่วยฝึกอบรมเดิม

สำหรับผู้ดำเนินการฝึกอบรมจะเป็นผู้ทำหน้าที่จัดกิจกรรม ให้คำแนะนำและอำนวยความสะดวก ให้บริการและลำเลียงสื่อเสริมพวกเทปโทรทัศน์ สไลด์ และแผ่นโปรงใส

จะเห็นได้ว่าคณะปฏิบัติงานโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครู ประถมศึกษา กำหนดวิธีการฝึกอบรมและบทบาทของผู้ดำเนินการฝึกอบรมไว้อย่างชัดเจน เพื่อให้การจัดการฝึกอบรมมีประสิทธิภาพและบรรลุตามวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม

1.2.7 การกำหนดอุปกรณ์และค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม คณะปฏิบัติงานโครงการกำหนดอุปกรณ์และค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมไว้ดังนี้

- 1) อุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกอบรมมีดังนี้
  - เทปโทรทัศน์จำนวน 10 เรื่อง
  - สไลด์จำนวน 10 เรื่อง
  - แผ่นโปรงใสสรุปบทเรียนจำนวน 20 เรื่อง
  - ชุดฝึกอบรมด้วยตนเองจำนวน 20 ชุด

- 2) ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมนาร่องในภาคกลาง จังหวัด

พระนครศรีอยุธยา ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจำนวน 112 คน

ค่าเบี้ยเลี้ยง	44,550 บาท
ค่าที่พัก	17,200 บาท
ค่าพาหนะ	32,003 บาท
ค่าเครื่องดื่ม อาหารว่าง	4,164 บาท
ค่าน้ำมันรถ	550 บาท
ค่าวัสดุ	4,594 บาท
การฉีดพื้เปิด-ปิดการฝึกอบรม	800 บาท
รวมทั้งสิ้น	103,861 บาท

การดำเนินงานของ โครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียน การสอนของครูประถมศึกษา ได้กำหนดอุปกรณ์และค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมไว้เพียงพอ การ ดำเนินการจัดหาอุปกรณ์โดยส่วนใหญ่ครบตามกำหนด แต่ยังมีเทปโทรทัศน์และสไลด์บางส่วนที่ ไม่ตรงตามกำหนดไว้ในแผนการฝึกอบรม เนื่องจากคณะปฏิบัติงานโครงการไม่สามารถสร้าง ได้เสร็จทันตามกำหนดเวลา จึงได้จัดหาเทปโทรทัศน์และสไลด์บางส่วนมาแทน สำหรับด้าน ค่าใช้จ่ายนั้น ค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยต่อผู้เข้ารับการฝึกอบรม 1 คน จำนวน 927.33 บาท นับว่าเป็นค่าใช้จ่ายที่สูงมาก ซึ่งค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่จะเป็นค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าที่พัก และค่าพาหนะ เพราะนอกจากจะต้องจ่ายให้ครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมแล้วยังต้องจ่ายให้กับผู้ดำเนินการฝึกอบรม ระดับจังหวัดในภาคกลางที่มาร่วมสังเกตการณ์ด้วย ซึ่งผู้เข้าร่วมสังเกตการณ์ดังกล่าวส่วนใหญ่ เป็นข้าราชการระดับสูง- จึงทำให้ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมสูงมาก แต่ก็แสดงให้เห็นว่างบประมาณ ของโครงการมีความเพียงพออย่างมาก สามารถอำนวยความสะดวกและให้บริการอย่างดีเป็นที่ พอใจแก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมอย่างยิ่ง ซึ่งจะทำให้เกิดประสิทธิผลในการฝึกอบรม

1.2.8 การผลิตเอกสารในการฝึกอบรม คณะปฏิบัติงานได้ดำเนินการ จัดเตรียมและผลิตเอกสารเพื่อใช้ในการฝึกอบรมครั้งนี้คือ

1) เอกสารชี้แจงความเป็นมาและวัตถุประสงค์ของโครงการ เป็นเอกสารที่เป็นแผ่นพับเพื่อประชาสัมพันธ์โครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอน ของครูประถมศึกษา

2) ชุดฝึกอบรมด้วยตนเอง คณะปฏิบัติงานได้ดำเนินการสร้าง ชุดฝึกอบรมด้วยตนเองจำนวน 20 เล่ม ซึ่งเริ่มตั้งแต่การร่างชุดฝึกอบรม ทดลองใช้ และปรับปรุง ชุดฝึกอบรมจนสมบูรณ์จำนวน 20 เล่มดังนี้

2. 1) เปลวเทียนที่ต้นลม-คุณธรรมของครูประถมศึกษา
2. 2) เข็มทิศทางการศึกษา-หลักสูตรประถมศึกษา 2521
2. 3) แต่เรือจ้าง เหยียบทอง-หลักการสอน
2. 4) ความลุ่มที่ล้มได้-บรรยากาศในชั้นเรียน จิตวิทยา
การเรียนการสอน
2. 5) สอนอย่างไรให้ใฝ่รู้ การค้นคว้ารายงานจากแหล่ง
วิทยาการใหม่ ๆ
2. 6) ความพร้อมนั้นสำคัญไฉน-การเตรียมความพร้อม
2. 7) สีกุลยธร-การสังเกต การสำริด การทดลอง การ
จดบันทึก
2. 8) ดวงมณีที่ล้ำค่า-บทบาทสมมุติ สถานการณ์จำลอง
กรณีตัวอย่าง
2. 9) จากลีถึงใจ-การใช้เพลงและเกมประกอบการสอน
- 2.10) ไตรวาจา-การบรรยาย การอภิปราย การโต้วาที
- 2.11) ในโลกแห่งจินตนาการ-การเล่านิทาน
- 2.12) กลุ่มสัมพันธ์กลุ่มสำคัญ-การนำกลุ่มสัมพันธ์ไปใช้
ในการเรียนการสอน
- 2.13) คุณครูช่วยหนูด้วย-การสอนซ่อมเสริม
- 2.14) สลับเพื่อสอน-การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน
- 2.15) กิจกรรมเพื่อชีวิตและสังคม-กิจกรรมสนับสนุนการ
เรียนการสอน
- 2.16) เตรียมพร้อม-การเตรียมการสอน
- 2.17) ก้าวทันโลก-การสอนข่าวและเหตุการณ์ และสนทนา
ยามเช้า
- 2.18) จุดเริ่มต้นและหลักชัย-การนำเข้าสู่บทเรียนและ
การสรุปบทเรียน
- 2.19) มือที่สามของครู-สื่อการเรียนการสอน
- 2.20) หัวใจของงานครู-ความรับผิดชอบและคุณธรรมของครู
ประถมศึกษา

- 3) คำชี้แจงการนำแบบฝึกปฏิบัติไปปฏิบัติที่โรงเรียน
- 4) คู่มือการฝึกอบรมผู้ดำเนินการฝึกอบรมระดับจังหวัด
- 5) ตารางกำหนดการฝึกอบรม

เอกสารดังกล่าวคณะปฏิบัติได้ดำเนินการจัดทำเสร็จสิ้นตาม

กำหนดเวลา สามารถนำไปใช้ในการฝึกอบรมได้ตามแผนที่วางไว้ และเอกสารที่จัดทำมีจำนวนเพียงพอกับจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม สำหรับชุดฝึกอบรมด้วยตนเองได้จัดทำรูปเล่มสวยงาม น่าอ่าน รวมทั้งมีภาพประกอบทำให้อ่านด้วยความเพลิดเพลินและชวนให้ติดตาม อย่างไรก็ตาม การจัดทำชุดฝึกอบรมด้วยตนเองยังมีสิ่งบกพร่องอยู่บ้างในบางเล่ม เช่น การเรียงลำดับหน้าผิดในบางเล่ม หรือบางหน้าพิมพ์ไม่ชัด แต่โดยส่วนรวมเอกสารในการฝึกอบรมมีคุณภาพดี

1.2.9 การคัดเลือกผู้เข้ารับการฝึกอบรม การดำเนินการฝึกอบรมนาร่องในภาคกลาง คณะปฏิบัติงานดำเนินการคัดเลือกผู้เข้ารับการฝึกอบรมโดยใช้วิธีการแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งเป็นคณะครูกลุ่มโรงเรียนบ้านหีบและกลุ่มโรงเรียนทุ่งข่ายเคื่อง อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยใช้เกณฑ์ในการคัดเลือกดังนี้

1) เป็นกลุ่มโรงเรียนอยู่ในจังหวัดที่มีสภาพภูมิศาสตร์ความเป็นอยู่ของประชากร อาชีพ ฐานะทางเศรษฐกิจ ลักษณะสังคม และวัฒนธรรม ซึ่งเป็นตัวแทนของภาคกลางได้

2) เป็นกลุ่มโรงเรียนที่อยู่ในอำเภอที่มีลักษณะกิ่งชุมชนเมือง และกิ่งชุมชนแบบชนบท

3) เป็นกลุ่มโรงเรียนที่ประกอบด้วยโรงเรียนขนาดเล็ก และขนาดกลาง

จากการดำเนินการเพื่อคัดเลือกผู้เข้ารับการฝึกอบรมดังกล่าว จะเห็นได้ว่าคณะปฏิบัติงานใช้วิธีการที่เป็นระบบในการเลือกผู้เข้ารับการฝึกอบรมนาร่องได้อย่างเหมาะสมและสามารถเป็นกลุ่มตัวอย่างของประชากรในการเข้ารับการฝึกอบรมนาร่องในภาคกลางได้

1.2.10 การคัดเลือกผู้ดำเนินการฝึกอบรม การดำเนินงานการฝึกอบรมบคลากรสำคัญที่จะขาดมิได้คือ ผู้ดำเนินการฝึกอบรม ผู้เชี่ยวชาญโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครูประถมศึกษา จึงเลือกคณะปฏิบัติการจำนวน 15 คนเป็นผู้ดำเนินการฝึกอบรม

โดยมีเกณฑ์วิธีการคัดเลือกจากข้าราชการครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา แห่งชาติ วุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาโท ผู้เชี่ยวชาญโครงการดำเนินการคัดเลือกโดยมี เกณฑ์และยึดหลักดังนี้

- 1) ประกอบด้วยผู้มีความรู้ ความสามารถในสาขาวิชาต่าง ๆ ได้แก่ การประถมศึกษา การวัดและประเมินผลการศึกษา จิตวิทยาการศึกษา เทคโนโลยีทางการ ศึกษา และผู้ที่มีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
  - 2) ประกอบด้วยผู้ที่มาจากภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศกล่าวคือ มีคณะปฏิบัติงานที่มีจากทั่วทุกภาคของประเทศ
  - 3) ประกอบด้วยผู้มีวัยวุฒิต่าง ๆ กัน
  - 4) เป็นผู้มีบุคลิกภาพเหมาะสมที่จะเป็นผู้ดำเนินการฝึกอบรมได้
- การคัดเลือกผู้ดำเนินการฝึกอบรมดังกล่าว ผู้เชี่ยวชาญโครงการ ได้ใช้วิธีการทดสอบและสัมภาษณ์ด้วยตนเอง ซึ่งการคัดเลือกผู้ดำเนินการฝึกอบรมทั้ง 15 คนมี ความสามารถในการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมและมีบุคลิกภาพเหมาะสมในการ เป็นผู้ดำเนินการ ฝึกอบรม นอกจากนี้เพื่อความมั่นใจในการปฏิบัติงานยังได้จัดให้มีการฝึกอบรมเข้มให้แก่ผู้ดำเนินการ ฝึกอบรม โดยฝึกทักษะด้านต่าง ๆ ของการเป็นผู้ดำเนินการฝึกอบรมเพื่อให้การดำเนินงาน ฝึกอบรมประสบผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพ ซึ่งการดำเนินงานโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพ การเรียนการสอนของครูประถมศึกษาสามารถคัดเลือกผู้ดำเนินการฝึกอบรมได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งยังได้ เลือกผู้มีวัยวุฒิสูง เป็นผู้ทำหน้าที่หัวหน้าทีมผู้ดำเนินการฝึกอบรม และแบ่งหน้าที่ รับผิดชอบตามความสามารถและความถนัดของแต่ละคน

1.2.11 การประเมินโครงการฝึกอบรมและติดตามผล สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา แห่งชาติ แต่งตั้งคณะประเมินโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการ เรียนการสอนของครูประถมศึกษา คณะประเมินโครงการสร้าง เครื่องมือสำหรับประเมินการ ฝึกอบรมและติดตามผลการณ์นำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมนำร่อง ในภาคกลาง โดยใช้แนวความคิดในการประเมินของ โดมัลด์ แอล เคิร์กแพทริก (Donald L. Kirkpatrick) เพื่อทราบผลของการฝึกอบรม ตลอดจนจุดเด่นจุดด้อยของการฝึกอบรม เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการฝึกอบรมในอนาคตต่อไป

ตารางที่ 8 สรุปลผลการวิเคราะห์การคัดเตรียมการฝึกอบรมเปรียบเทียบกับระบบการฝึกอบรม
ที่เป็นสากล

ระบบการฝึกอบรมที่เป็นสากล	กระบวนการคัดเตรียมการฝึกอบรม	
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ
1. การกำหนดความจำเป็นของการฝึกอบรม	✓	
2. การกำหนดวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม	✓	
3. การสร้างเครื่องมือสำหรับประเมินระบบการฝึกอบรม	✓	
4. การกำหนดเกณฑ์ในการประเมิน	✓	
5. การเลือกและคัดเลือกผู้เข้ารับการฝึกอบรม	✓	
6. การกำหนดเทคนิควิธีการในการฝึกอบรม	✓	
7. การกำหนดอุปกรณ์และค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม	✓	
8. การผลิตเอกสารในการฝึกอบรม	✓	
9. การคัดเลือกผู้เข้ารับการฝึกอบรม	✓	
10. การคัดเลือกผู้ดำเนินการฝึกอบรม	✓	
11. การประเมินโครงการฝึกอบรมและติดตามผล	✓	

โดยสรุปแล้วการดำเนินงานโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพ
การเรียนการสอนของครูประถมศึกษา มีการคัดเตรียมการฝึกอบรมที่เป็นระบบสากลครบทั้ง
11 ข้อ ซึ่งจากการพิจารณากระบวนการคัดเตรียมการฝึกอบรมดังกล่าวแล้ว วัตถุประสงค์ของ
โครงการฝึกอบรมได้ระบุไว้อย่างชัดเจนว่า ต้องการให้ครูแล้วแต่ถึงความรู้สึกและสำนึกต่อหน้าที่
ความรับผิดชอบ สามารถวิเคราะห์และปรับปรุงการคัดกิจกรรมการเรียนการสอนของตนให้มี
ประสิทธิภาพสูงขึ้น ตลอดจนค้นหาวิธีการและเทคนิคการคัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ได้รับ
จากการฝึกอบรมไปปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง วัตถุประสงค์ของโครงการฝึกอบรมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
ประสงค์ของโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครูประถมศึกษา ซึ่งต้องการ
ปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครูประถมศึกษาทั่วประเทศ การกำหนดวัตถุประสงค์
การฝึกอบรมยังสอดคล้องกับความต้องการของครู กล่าวคือ ครูมีความต้องการแนวทางในการ
คัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง

ในด้านทรัพยากรที่เอื้ออำนวยต่อการจัดการฝึกอบรมในครั้งนี้ จากกระบวนการ
 จัดเตรียมการฝึกอบรม จะเห็นว่า สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เป็นหน่วย
 งานที่รับผิดชอบในด้านงบประมาณที่ใช้จ่ายดำเนินการ มีงบประมาณเพียงพอต่อการดำเนินงานซึ่ง
 ทำให้โครงการดำเนินไปด้วยความมั่นคง คณะปฏิบัติงานโครงการผู้ทำหน้าที่สร้างชุดฝึกอบรม
 ด้วยตนเอง และเป็นผู้ดำเนินการจัดการฝึกอบรมเพื่อทดลองใช้ เครื่องมือและแสวงหารูปแบบการ
 ฝึกอบรมที่เหมาะสม คณะปฏิบัติงานโครงการได้รับการคัดเลือกจากผู้เชี่ยวชาญโครงการ บุคคล
 ดังกล่าวล้วนเป็นผู้เหมาะสมทั้งตำแหน่งหน้าที่ ทัศนคติ และประสบการณ์ในด้านการทำงานและ
 การสอน คณะปฏิบัติงานโครงการมีวิธีการและขั้นตอนในการคัดเลือกเนื้อหาสาระของหลักสูตร
 ได้อย่างสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การฝึกอบรม และการผลิตเอกสารและอุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึก
 อบรมมีจำนวนเพียงพอกับผู้เข้ารับการฝึกอบรมและอยู่ในสภาพที่ดี สำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรม
 คณะปฏิบัติงานโครงการได้คัดเลือกครูในกลุ่มโรงเรียนที่มีความเหมาะสมสามารถเป็นตัวแทน
 ของประชากรในแต่ละภาคสำหรับการฝึกอบรมนาร่องในครั้งนี้

คณะปฏิบัติงานโครงการได้วางแผนการดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้โครงการ
 บรรลุวัตถุประสงค์ โดยการกำหนดเทคนิควิธีการฝึกอบรมไว้อย่างชัดเจน โดยวิธีการให้ผู้เข้า
 รับการฝึกอบรมศึกษาชุดฝึกอบรมด้วยตนเอง พร้อมทั้งมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมการฝึกอบรม
 นอกจากนี้โครงการดังกล่าวยังได้แต่งตั้ง คณะประเมินโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการ
 สอนของครูประถมศึกษา ซึ่งเป็นนักประเมินที่อยู่นอกโครงการทำหน้าที่รับผิดชอบด้านการประเมิน
 โดยตรง ทำให้ผลการประเมินมีความเชื่อมั่นอยู่ในเกณฑ์สูง เป็นที่ยอมรับเชื่อถือได้ ซึ่งผลการประเมิน
 จะช่วยในด้านการปรับปรุงการดำเนินงานของโครงการ อันเป็นผลต่อการดำเนินงานที่ได้ผลและ
 มีประสิทธิภาพ จึงกล่าวได้ว่าโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครูประถมศึกษา
 มีกระบวนการพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมครูประถมศึกษา โดยมีกระบวนการจัดเตรียมการฝึกอบรม
 ครบตามกระบวนการฝึกอบรมที่เป็นสากล กระบวนการจัดเตรียมการมีความสอดคล้องกันอย่างยิง
 นับว่าเป็นกระบวนการพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมที่มีประสิทธิภาพ มีความเหมาะสมที่จะใช้ใ
 การดำเนินงานอย่างได้ผลและมีประสิทธิภาพสูงต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ

2. ผลการประเมินพฤติกรรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ในขณะเข้ารับการฝึกอบรม
 นาร่องในภาคกลาง

การประเมินพฤติกรรมผู้เข้ารับการฝึกอบรมนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสังเกตพฤติกรรม ในขณะที่เข้ารับการฝึกอบรมนักร้องในภาคกลาง ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจำนวน 112 คน การสังเกตการฝึกอบรมแบ่งเป็น 2 ช่วง รวม 5 วัน เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน คือ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทุกคนมีส่วนร่วมในการฝึกอบรมทุกกิจกรรมของกระบวนการฝึกอบรม นำผลของการสังเกตในแต่ละวันมาคำนวณค่าร้อยละของการปฏิบัติกิจกรรม ได้ผลของการสังเกตดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ค่าร้อยละของการเข้าร่วมกิจกรรมในขณะฝึกอบรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมนักร้องในภาคกลาง ช่วงที่ 1 วันที่หนึ่ง

กิจกรรมในการฝึกอบรม	จำนวน	ร้อยละ
1. การมาเข้ารับการฝึกอบรมทันตามกำหนดเวลา	108	96.43
2. การรับการปฐมนิเทศและฟังคำชี้แจงวิธีศึกษาชุดฝึกอบรม	112	100.00
3. การทำแบบทดสอบก่อนการฝึกอบรม	112	100.00
4. การเข้าร่วมกิจกรรมแรกพบ	109	97.32
5. การศึกษาชุดฝึกอบรมเล่มที่ 1 เปลวเทียนที่ต้านลม	112	100.00
6. การศึกษาเทปโทรทัศน์ เรื่อง คุณธรรมของครู	112	100.00
7. การศึกษาชุดฝึกอบรมเล่มที่ 2 เข็มทิศทางการศึกษา	112	100.00
8. การศึกษาลัไลต์ เรื่อง เจตนารมณ์ของหลักผู้ตร	112	100.00
9. การศึกษาชุดฝึกอบรมเล่มที่ 3 แต่เรือจ้าง เหยี่ยวทอง	112	100.00
10. การเข้าร่วมกิจกรรมเน้นทนาการ	102	91.07
11. การเข้าร่วมกิจกรรมประเมินผลประจำวัน	112	100.00

ผลการสังเกตพฤติกรรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมนักร้องในภาคกลางช่วงที่ 1 วันที่หนึ่ง ปรากฏว่ากิจกรรมที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทุกคนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรม ได้แก่ การรับการปฐมนิเทศ และฟังคำชี้แจงวิธีศึกษาชุดฝึกอบรม การทำแบบทดสอบก่อนการฝึกอบรม การศึกษาชุดฝึกอบรมเล่มที่ 1 เปลวเทียนที่ต้านลม การศึกษาเทปโทรทัศน์ เรื่อง คุณธรรมของครู การศึกษาชุดฝึกอบรมเล่มที่ 2 เข็มทิศทางการศึกษา การศึกษาลัไลต์ เรื่อง เจตนารมณ์ของหลักผู้ตร การศึกษาชุดฝึกอบรมเล่มที่ 3 แต่เรือจ้าง เหยี่ยวทอง และการเข้าร่วมกิจกรรมประเมินผลประจำวันสำหรับกิจกรรมที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมปฏิบัติไม่ครบทุกคน ได้แก่ การเข้าร่วมกิจกรรมแรกพบ การมารับการฝึกอบรมทันตาม

กำหนดเวลา และการเข้าร่วมกิจกรรมนั้นหนาการ โดยมีผู้เข้าร่วมปฏิบัติกิจกรรมร้อยละ 97.32 96.43 และ 91.07 ตามลำดับ

จุดเด่นของการฝึกอบรม ได้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมเป็นอย่างดี รวมทั้งอ่านชุดฝึกอบรมด้วยความตั้งใจ เจ้าหน้าที่ของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ให้ความร่วมมือและบริการในด้านอุปกรณ์เกี่ยวกับโทรทัศน์ และเครื่องฉายสไลด์เป็นอย่างดี สำหรับสิ่งบกพร่องของการดำเนินการฝึกอบรม ได้แก่ สถานที่คับแคบและมีเสียงรบกวนจากการก่อสร้างใกล้สถานที่ฝึกอบรม นอกจากนี้ในช่วงการจัดกิจกรรมนั้นหนาการ ฝ่ายเจ้าหน้าที่การเงินให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเขียนรายงานเบิกค่าเบี้ยเลี้ยง ทำให้ผู้เข้ารับการอบรมบางท่านไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมนั้นหนาการ

ตารางที่ 10 ค่าร้อยละของการเข้าร่วมกิจกรรมในขณะฝึกอบรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม
นาร่องในภาคกลางช่วงที่ 1 วันที่สอง

กิจกรรมในการฝึกอบรม	จำนวน	ร้อยละ
1. การมาเข้ารับการฝึกอบรมทันตามกำหนดเวลา	102	91.07
2. การเข้าร่วมกิจกรรมยามเช้า ทบทวนการศึกษาชุดฝึกอบรมเล่มที่ 4 ความลุ่มที่สัมผัสได้	102	91.07
3. การศึกษาชุดฝึกอบรมเล่มที่ 5 ลอนอย่างไรให้ใ้รู้	112	100.00
4. การศึกษาลัไลต์ เรื่อง การเตรียมความพร้อม	112	100.00
5. การศึกษาชุดฝึกอบรมเล่มที่ 6 ความพร้อมนั้นสำคัญไฉน	112	100.00
6. การเข้าร่วมกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรม	110	98.21
7. การศึกษาชุดฝึกอบรมเล่มที่ 7 สักลยุทธ	111	99.11
8. การศึกษาชุดฝึกอบรมเล่มที่ 8 ดวงมณีที่ล้ำค่า	112	100.00
9. การศึกษาเทปโทรทัศน์ เรื่องการเรียนที่ร่าเริง	112	100.00
10. การเข้าร่วมกิจกรรมนั้นหนาการ	112	100.00
11. การเข้าร่วมกิจกรรมประเมินผลประจำวัน	109	97.32

จากตารางที่ 10 ปรากฏว่ากิจกรรมที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมปฏิบัติทุกคน ได้แก่ การศึกษาชุดฝึกอบรมเล่มที่ 5 ลอนอย่างไรให้ใ้รู้ การศึกษาลัไลต์ เรื่องการเตรียมความพร้อม

การศึกษาชุดฝึกอบรมเล่มที่ 6 ความพร้อมนั้น สำคัญโชน การศึกษาชุดฝึกอบรม เล่มที่ 8 ดวงมณีที่ล้ำค่า การศึกษาเทปโทรทัศน์ เรื่อง การเรียนที่ร่าเริง และการเข้าร่วมกิจกรรม นันทนาการ สำหรับกิจกรรมที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมปฏิบัติไม่ครบทุกคน ได้แก่ การศึกษาชุด ฝึกอบรมเล่มที่ 7 สักกบุตร การเข้าร่วมกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรม การเข้าร่วม กิจกรรมประเมินผลประจำวัน การมาเข้ารับการฝึกอบรมทันตามกำหนดเวลา และการ เข้าร่วมกิจกรรมยามเช้า ทบทวนการศึกษาชุดฝึกอบรมเล่มที่ 4 ความสุขที่สัมผัสได้ โดย มีผู้เข้ารับการฝึกอบรมปฏิบัติกิจกรรมคิดเป็นร้อยละ 99.11 98.21 97.32 91.07 และ 91.07 ตามลำดับ

จุดเด่นของการฝึกอบรมในช่วงที่ 1 วันที่สองได้แก่ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสนใจ และเกิดความสนุกสนานในการสัทธิกิจกรรมโดยเฉพาะกิจกรรมล่าสัตว์จากใจ รวมทั้งครูผู้เข้า รับการฝึกอบรมมีโอกาสได้แสดงความสามารภ และความคิดเห็นของตน

สิ่งบกพร่องของการสัทธิการฝึกอบรมในวันนี้เนื่องจากช่วง เวลาบ่ายฝนตก อากาศ ฝืดครึ้ม แล้งสว่างไม่พอเพียง การสัทธิกิจกรรมให้มีการอภิปรายในกลุ่ม ผู้ได้รับเลือกเป็นประธาน และเลขาของกลุ่มยังทำหน้าที่ไม่ดีพอ การศึกษาชุดฝึกอบรมบาง เล่มผู้เข้ารับการฝึกอบรมศึกษา ไม่ทัน เพราะให้เวลาศึกษาน้อย โดยเฉพาะการศึกษาชุดฝึกอบรมเล่มที่ 8 ดวงมณีที่ล้ำค่า ผู้ เข้ารับการฝึกอบรมศึกษาไม่ทันตามกำหนดเวลาทุกคน

ข้อสังเกตอื่น ๆ ในการฝึกอบรมช่วงที่ 1 วันที่สอง หลังจากการฝึกอบรม เล้ริล ผู้ดำเนินการฝึกอบรมทั้ง 5 คน ได้ประชุมร่วมกับผู้สังเกตการณ์ ซึ่งจะทำหน้าที่ผู้ดำเนินการ ฝึกอบรมระดับจังหวัด ที่ประชุมได้เสนอแนะและวางแผนการฝึกอบรมในวันต่อไป โดยเสนอ แนวคิดที่จะนำไปดำเนินการสัทธิการฝึกอบรมในแต่ละจังหวัดดังนี้ การฝึกอบรมช่วงแรกควร จะ เน้นคุณธรรมก่อนแล้วจึงให้ศึกษาชุดฝึกอบรม ระยะเวลาการฝึกอบรมช่วงที่ 1 ควรเพิ่มจาก 3 วัน เป็น 5 วัน และในช่วงการฝึกปฏิบัติที่โรงเรียนควรให้เวลามากกว่า 10 วัน และ เสนอว่าควรสัทธิการฝึกอบรมในแต่ละจังหวัด ภายในจังหวัดควรมีการสัทธิการฝึกอบรมนำร่อง ในจังหวัดของตนก่อน เพื่อทราบกระบวนการ ปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนหาแนวทางเพื่อแก้ ปัญหา รวมทั้งให้ผู้ดำเนินการฝึกอบรม ระดับอำเภอได้มีโอกาสเป็นผู้สังเกตการณ์

ตารางที่ 11 ค่าร้อยละของการเข้าร่วมกิจกรรมในขณะฝึกอบรมของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรม
นาร่องในภาคกลาง ช่วงที่ 1 วันที่สาม

กิจกรรมในการฝึกอบรม	จำนวน	ร้อยละ
1. การมาเข้ารับการฝึกอบรมทันตามกำหนดเวลา	107	95.54
2. การเข้าร่วมกิจกรรมยามเช้า ทบทวนการศึกษาชุดฝึกอบรมเล่มที่ 9 จากใจถึงใจ และเล่มที่ 10 ไตรวาจา	107	95.54
3. การศึกษาชุดฝึกอบรมเล่มที่ 11 ในโลกแห่งจินตนาการ	112	100.00
4. การศึกษาเทปโทรทัศน์ เรื่อง กลุ่มสัมพันธ์	112	100.00
5. การศึกษาชุดฝึกอบรมเล่มที่ 12 กลุ่มสัมพันธ์กลุ่มสำคัญ	109	97.32
6. การศึกษาสไลด์ เรื่อง การสอนซ่อมเสริม	110	98.21
7. การศึกษาชุดฝึกอบรมเล่มที่ 13 คุณครูช่วยหนูด้วย	112	100.00
8. การศึกษาเทปโทรทัศน์ เรื่อง สลับเพื่อสอน	112	100.00
9. การศึกษาชุดฝึกอบรมเล่มที่ 14 สลับเพื่อสอน	92	82.14
10. การเข้าร่วมกิจกรรมประเมินผลประจำวัน	112	100.00
11. การเข้าร่วมกิจกรรมอำลา	112	100.00

จากตารางที่ 11 จะเห็นได้ว่า กิจกรรมในการฝึกอบรมที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมปฏิบัติทุกคน ได้แก่ การศึกษาชุดฝึกอบรมเล่มที่ 11 ในโลกแห่งจินตนาการ การศึกษาเทปโทรทัศน์ เรื่องกลุ่มสัมพันธ์ การศึกษาชุดฝึกอบรมเล่มที่ 14 คุณครูช่วยหนูด้วย การศึกษาเทปโทรทัศน์ เรื่อง สลับเพื่อสอน การเข้าร่วมกิจกรรมประเมินผลประจำวันและการเข้าร่วมกิจกรรมอำลา ส่วนกิจกรรมที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมปฏิบัติไม่ครบทุกคนได้แก่ การศึกษาสไลด์ เรื่อง การสอนซ่อมเสริม การศึกษาชุดฝึกอบรมเล่มที่ 12 เรื่อง กลุ่มสัมพันธ์กลุ่มสำคัญ การมาเข้ารับการฝึกอบรมทันตามกำหนดเวลา การเข้าร่วมกิจกรรมยามเช้า ทบทวนการศึกษาชุดฝึกอบรมเล่มที่ 9 จากใจถึงใจและเล่มที่ 10 ไตรวาจา และการศึกษาชุดฝึกอบรมเล่มที่ 14 สลับเพื่อสอน ซึ่งมีผู้ปฏิบัติคิดเป็นร้อยละ 98.21 97.32 95.54 95.54 และ 82.14 ตามลำดับ

จุดเด่นของการฝึกอบรมช่วงที่ 1 วันที่สาม การศึกษาชุดฝึกอบรมในวันนี้ หลังจากผู้เข้ารับการฝึกอบรมศึกษาเสร็จ มีการสรุปเนื้อหาโดยให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นผู้ออกมาสรุป โดยการเล่านิทานประกอบ ทำให้ได้เนื้อหาสาระและสนุกสนาน ส่วนจุดด้อยของการฝึกอบรม

ในวันนี้ การศึกษาชุดฝึกอบรมเล่มที่ 13 คุณครูช่วยหน้ด้วย กำหนดให้เวลาน้อยเกินไป ทำให้ศึกษาเสร็จไม่ทันตามกำหนดเวลา และการศึกษาชุดฝึกอบรมเล่มที่ 14 สอบเพื่อสอน ผู้เข้ารับการศึกษาฝึกอบรมหลายท่านไม่ได้ศึกษา เนื่องจากผู้ดำเนินการฝึกอบรมอนุญาตให้แยกไปศึกษาอิสระนอกห้องฝึกอบรม และไม่มีกรสรุปเนื้อหาหลังจากศึกษาชุดฝึกอบรมเล่มนี้

ตารางที่ 12 ค่าร้อยละของการเข้าร่วมกิจกรรมในขณะฝึกอบรมของครูผู้เข้ารับการศึกษาฝึกอบรม
นาร่องในภาคกลาง ช่วงที่ 3 วันที่หนึ่ง

กิจกรรมในการฝึกอบรม	จำนวน	ร้อยละ
1. การมาเข้ารับการศึกษาฝึกอบรมทันตามกำหนดเวลา	102	91.07
2. การเข้าร่วมกิจกรรมมาตามนัด	112	100.00
3. การรายงานชุดฝึกอบรมเล่มที่ 1, 3 และ 7	112	100.00
4. การฟังผู้ดำเนินการฝึกอบรมสรุปจากแผ่นโปรงใส เล่มที่ 1-5	112	100.00
5. การเข้าร่วมกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรม	112	100.00
6. การศึกษาเทปโทรทัศน์ เรื่อง กลยุทธการล่อน	112	100.00
7. การรายงานชุดฝึกอบรมเล่มที่ 8, 9, 13	112	100.00
8. การฟังผู้ดำเนินการฝึกอบรมสรุปแผ่นโปรงใสเล่มที่ 6-10	112	100.00
9. การเข้าร่วมกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรม	112	100.00
10. การศึกษาสไลด์ เรื่อง กิจกรรมสนับสนุนการเรียนการสอน	ไม่ได้ฉายเนื่องจากเป็น	
	สไลด์ที่สัดแทนและเนื้อหา	
	ไม่สอดคล้องกับเรื่อง และ	
	เวลาน้อย	
11. การเข้าร่วมกิจกรรมประเมินผล	112	100.00

ผลจากการสังเกตกิจกรรมการฝึกอบรมในช่วงที่ 3 วันที่หนึ่ง ครูผู้เข้ารับการศึกษาฝึกอบรมทุกคนมีส่วนร่วมและปฏิบัติกิจกรรมทุกคน ยกเว้นการมาเข้ารับการศึกษาฝึกอบรมทันตามกำหนดเวลา มีผู้ปฏิบัติร้อยละ 91.07 ซึ่งส่วนที่ไม่ปฏิบัติปรากฏว่ามีอุปสรรคในการเดินทาง ทำให้มาเข้ารับการศึกษาฝึกอบรมสายไป 10 นาที แต่เมื่อมาถึงก็รีบเข้ารับการศึกษาฝึกอบรมทันที

จุดเด่นของการฝึกอบรมในวันนี้ ครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความตั้งใจในการฝึกปฏิบัติที่โรงเรียน โดยนำหลักฐานการฝึกปฏิบัติมาแสดงให้อูซึ่ง เป็นผลงานที่ทดลองให้นักเรียนทำ และผู้ดำเนินการฝึกอบรมใช้คำพูดสรุปเนื้อหาของชุดฝึกอบรม เล่มที่ 1-5 ได้สั้นและกระชับรัดดี นอกจากนี้มีการปรับปรุงสถานที่ฝึกอบรมโดยใช้เก้าอี้พับได้ ทำให้มีความสะดวกในการจัดกิจกรรม

จุดด้อยของการฝึกอบรม การสรุปโดยใช้แผ่นโปรงใส ตัวอักษรจากแผ่นใส อ่านยากและไม่ชัดเจน ผู้ดำเนินการฝึกอบรมบางท่านสรุปเนื้อหาโดยการอ่านจากแผ่นใส ทำให้ไม่น่าสนใจ การดำเนินการฝึกอบรมไม่ตรงตามกำหนดเวลา และต้องงดกิจกรรมบางอย่าง เช่น การศึกษาลัไลต์ เรื่อง กิจกรรมสนับสนุนการเรียนการสอน

ข้อสังเกตเพิ่มเติมการฝึกอบรมในวันนี้ต้องใช้เวลาส่วนหนึ่งกับการเขียนรายงานการเดินทางเบิกจ่ายค่าเบี้ยเลี้ยง ทำให้มีเวลาในการฝึกอบรมน้อยลง การใช้คำสั่งในการมอบหมายงานที่ให้น่าแบบฝึกปฏิบัติไม่ชัดเจน ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมไม่ทราบว่าต้องมีการบันทึกและจะต้องส่งบันทึกให้ตรวจ บางท่านจึงไม่ได้นำสิ่งที่บันทึกมา พร้อมทั้งนี้ผู้ดำเนินการฝึกอบรมระดับจังหวัดและผู้ร่วมสั่ง เกิดการณีได้ช่วยตรวจแบบฝึกปฏิบัติ และร่วมในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมเป็นอย่งดียิ่ง ทำให้การดำเนินงานฝึกอบรมเป็นไปด้วยความราบรื่น

ตารางที่ 13 ค่าร้อยละของการเข้าร่วมกิจกรรมในขณะฝึกอบรมของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรม
นาร่องในภาคกลาง ช่วงที่ 3 วันที่ล่อง

กิจกรรมในการฝึกอบรม	จำนวน	ร้อยละ
1. การมาเข้ารับการฝึกอบรมทันตามกำหนดเวลา	109	97.32
2. การเข้าร่วมกิจกรรมยามเช้า	109	97.32
3. การรายงานชุดฝึกอบรมเล่มที่ 15, 16 และ 17	112	100.00
4. การฟังผู้ดำเนินการฝึกอบรมสรุปจากแผ่นโปรงใส เล่มที่ 11-15	112	100.00
5. การศึกษาลัไลต์ เรื่อง การสร้างเสริมบรรยากาศ (ใช้เทป โทรทัศน์ เรื่อง โครงการอาหารกลางวันแทน)	112	100.00
6. การเข้าร่วมกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรม	112	100.00
7. การรายงานชุดฝึกอบรมเล่มที่ 18, 19 และ 20	112	100.00
8. การฟังผู้ดำเนินการฝึกอบรมสรุปแผ่นโปรงใส เล่มที่ 16-20	112	100.00
9. การทำแบบทดสอบหลังการฝึกอบรม	112	100.00

ตารางที่ 13 (ต่อ)

กิจกรรมในการฝึกอบรม	จำนวน	ร้อยละ
10. การเข้าร่วมกิจกรรมประเมินผล	112	100.00
11. การเข้าร่วมกิจกรรมอำลา	112	100.00

ผลการสังเกตการฝึกอบรม จากตารางที่ 13 จะเห็นว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทุกคนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมทุกกิจกรรม ยกเว้นการมาเข้ารับการฝึกอบรมทันตามกำหนดเวลา และการเข้าร่วมกิจกรรมยามเช้า ซึ่งมีผู้ปฏิบัติกิจกรรมดังกล่าว ร้อยละ 97.32 เท่ากัน ส่วนที่ไม่ได้ปฏิบัติเนื่องจากมีความจำเป็นบางอย่างจึงทำให้มาล่าช้า

จุดเด่นของการฝึกอบรมย่วงที่ 3 วันที่สอง ครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมเป็นอย่างดี กิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมมีความสนุกสนานโดยเฉพาะการใช้วิธีการเลือกกลุ่มเล่นผลงาน ส่วนจุดด้อยของการฝึกอบรมในช่วงการรายงานชุดฝึกอบรมใช้เวลามาก เพราะให้ทุกโรงเรียนออกมารายงาน ทำให้เกิดความเบื่อหน่าย ผู้ดำเนินการไม่ควบคุมเวลาในการรายงานให้เป็นไปตามกำหนดเวลาจึงเสียเวลามากและการใช้เทปโทรทัศน์ เรื่อง โครงการอาหารกลางวัน แผนการศึกษาสไลด์ เรื่อง การสร้างบรรยากาศ เนื้อเรื่องที่สัดแทนไม่ล่อคล่องกัน

กล่าวโดยสรุปแล้ว การเข้ารับการฝึกอบรมนำร่องในภาคกลางของครูกลุ่มโรงเรียนบ้านหีบและกลุ่มโรงเรียนทุ่งข่ายเคื่อง ครูมีส่วนร่วมในกิจกรรมการฝึกอบรมครบทุกคนจำนวน 39 กิจกรรม จากกิจกรรมการฝึกอบรมทั้งหมด 50 กิจกรรม กิจกรรมการฝึกอบรมที่ครูปฏิบัติไม่ครบทุกคน ได้แก่ กิจกรรมการมาเข้ารับการฝึกอบรมทันตามกำหนดเวลาของทุกวัน การเข้าร่วมกิจกรรมยามเช้า การทบทวนการศึกษาชุดฝึกอบรมเล่มที่ 4 ความลุ่มที่สัมพันธ์ได้เล่มที่ 9 จากใจถึงใจ เล่มที่ 10 ไตรวาจา กิจกรรมนิเทศนาการในช่วงที่ 1 วันที่หนึ่งการศึกษาชุดฝึกอบรมในเล่มที่ 14 สลับเพื่อสอนและการเข้าร่วมกิจกรรมประเมินผลประจำวัน
ในบางวันผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่พักอยู่ไกลได้ขออนุญาตกลับก่อนจึงไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม
ทำให้การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการฝึกอบรมไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ว่า ครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมทุกคนมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรมการฝึกอบรมทุกกิจกรรม

3. ผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการฝึกอบรมของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรม

นาร่องในภาคกลาง

การประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการฝึกอบรมของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมนาร่องในภาคกลางนี้ ผู้วิจัยได้ประเมินจากแบบสอบถาม ความพึงพอใจที่มีต่อการฝึกอบรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมนาร่องในภาคกลางจำนวน 98 คน จากผู้เข้ารับการฝึกอบรม 112 คน คิดเป็นร้อยละ 87.5 การประเมินดังกล่าวผู้วิจัยคำนวณค่าความถี่ และค่าร้อยละจากแบบสอบถามโดยรวมคะแนนระดับมากกับมากที่สุด ถือเป็นความพึงพอใจที่ดี และรวมคะแนนระดับน้อยที่ลือน้อยและปานกลาง ถือเป็นความพึงพอใจระดับที่ไม่ดี สำหรับเกณฑ์การประเมินกำหนดจากจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมอย่างต่ำร้อยละ 75 มีความพึงพอใจที่ดีต่อการฝึกอบรมของแต่ละข้อในแบบสอบถามซึ่งผลการประเมินปรากฏดังตารางที่ 14

ตารางที่ 14 ค่าความถี่และค่าร้อยละของความพึงพอใจที่มีต่อการฝึกอบรมของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมนาร่องในภาคกลาง

ข้อที่	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกอบรม	มากถึงมากที่สุด		น้อยที่สุดถึงปานกลาง	
		ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1.	ท่านทราบและเข้าใจวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม	92	93.88	6	6.12
2.	การฝึกอบรมครั้งนี้ช่วยแก้ปัญหาการเรียนการสอนได้	95	96.94	3	3.06
3.	ผู้ดำเนินการฝึกอบรมสามารถสร้างบรรยากาศในการฝึกอบรมได้ดี	88	89.80	10	10.20
4.	ผู้ดำเนินการฝึกอบรมอธิบายได้อย่างชัดเจน เข้าใจง่าย	87	88.78	11	11.22
5.	ผู้ดำเนินการฝึกอบรมมีความเป็นกันเองกับท่าน	97	98.98	1	1.02
6.	ผู้ดำเนินการฝึกอบรมอำนวยความสะดวกแก่ท่าน	96	97.96	2	2.04
7.	ผู้ดำเนินการฝึกอบรมสามารถจัดการฝึกอบรมได้อย่างราบรื่น	89	90.28	9	9.18
8.	ท่านมีความศรัทธาในตัวผู้ดำเนินการฝึกอบรม	93	94.90	5	5.10
9.	ขั้นตอนในการฝึกอบรมมีความต่อเนื่องและสอดคล้องกัน	89	90.82	9	9.18
10.	ท่านชอบวิธีการฝึกอบรมแบบนี้	84	85.71	14	14.29
11.	ถ้ามีการฝึกอบรมแบบนี้อีกท่านอยากแนะนำให้เพื่อนครูมาเข้ารับการฝึกอบรม	98	100.00	-	-

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ข้อที่	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกอบรม	มากที่สุด		น้อยที่สุดถึงปานกลาง	
		ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
12.	กิจกรรมล่อแต่กระหว่างการฝึกอบรมน่าสนใจ	95	96.94	3	3.06
13.	ท่านมีความพอใจที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมล่อแต่	92	93.88	6	6.12
14.	การออกแบบรูปเล่มของชุดฝึกอบรมน่าสนใจ	96	97.96	2	2.04
15.	ภาพประกอบในชุดฝึกอบรมน่าสนใจ	94	95.92	4	4.08
16.	ตัวอักษรในชุดฝึกอบรมมีความชัดเจน	91	92.86	7	7.14
17.	เนื้อหาสาระในชุดฝึกอบรมล่อแต่ กระตุกรธรรมและแนวคิดที่เป็นประโยชน์	95	96.94	3	3.06
18.	ความล่อแต่ล่องระหว่างเนื้อหาสาระ กิจกรรมและแบบฝึกปฏิบัติในชุดฝึกอบรมมีความเหมาะสม	95	96.94	3	3.06
19.	ท่านมีความลู่ยในขณะฝึกอบรม	74	75.51	24	24.49
20.	ชุดฝึกอบรม เทปโทรทัศน์ สไลด์และแผ่นใสที่น่าสนใจ	70	71.43	28	28.57
21.	เทปโทรทัศน์ สไลด์ และแผ่นใสมีจำนวนเพียงพอกับผู้รับการฝึกอบรม	62	63.27	36	36.73
22.	เวลาที่ใช้ในการฝึกอบรมที่มีความเหมาะสม	49	50.00	49	50.00
23.	สถานที่ที่ใช้ในการฝึกอบรมมีความเหมาะสม	75	76.53	23	23.47
24.	การฝึกอบรมครั้งนี้ทำให้ท่านตระหนักในหน้าที่และความรับผิดชอบยิ่งขึ้น	94	95.92	4	4.08
25.	การฝึกอบรมครั้งนี้ทำให้ท่านได้รับความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเพิ่มขึ้น	97	98.98	1	1.02
26.	การฝึกอบรมแบบนี้ทำให้ท่านเกิดทักษะในการจัดการเรียนการสอน	97	98.98	1	1.02
27.	การฝึกอบรมครั้งนี้ทำให้ท่านเกิดเจตคติที่ดีต่อการสอน	97	98.98	1	1.02
28.	การฝึกอบรมครั้งนี้ทำให้ท่านคิดว่าจะปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ	94	95.92	4	4.08

จากตารางที่ 14 แสดงว่า ครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมนักร้องในภาคกลางมีความพึงพอใจที่ดีต่อการฝึกอบรมในข้อ 1 ถึงข้อ 19 และข้อ 23 ถึงข้อ 28 ตั้งแต่ร้อยละ 75.51-100.00 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมร้อยละ 75 มีความพึงพอใจที่ดีต่อการฝึกอบรมในแต่ละข้อในแบบสอบถาม กล่าวคือ ครูมีความพึงพอใจที่ดีต่อการฝึกอบรมในด้านการทราบและเข้าใจวัตถุประสงค์ของโครงการ เชื่อว่าการฝึกอบรมครั้งนี้จะช่วยแก้ปัญหาการเรียนการสอนได้ ผู้ดำเนินการฝึกอบรมมีความสามารถในการสร้างบรรยากาศ อธิบายได้อย่างชัดเจนและเข้าใจง่าย มีความเป็นกันเอง อำนวยความสะดวกได้ดี สามารถจัดการฝึกอบรมได้อย่างราบรื่น ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความศรัทธาในตัวผู้ดำเนินการฝึกอบรม ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความพอใจต่อวิธีดำเนินการกระบวนการฝึกอบรมลักษณะนี้ โดยมีความเห็นว่า ขั้นตอนในการฝึกอบรมมีความต่อเนื่องและสอดคล้องกัน ถ้ามีการฝึกอบรมแบบนี้อีกจะแนะนำให้เพื่อนครูมาเข้ารับการฝึกอบรม ตลอดจนกิจกรรมสอดแทรกระหว่างการฝึกอบรม น่าสนใจ และมีความพอใจที่ได้เข้าร่วมกิจกรรม ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความคิดเห็นที่ดีต่อชุดฝึกอบรมในด้านการออกแบบรูปเล่ม ภาพประกอบน่าสนใจ ตัวอักษรมีความชัดเจน เนื้อหาสาระในชุดฝึกอบรมสอดแทรกคุณธรรม และแนวคิดที่เป็นประโยชน์ เนื้อหาสาระ กิจกรรมและแบบฝึกอบรมมีความเหมาะสม มีความสุขในขณะที่ฝึกอบรม ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเห็นว่าสถานที่ใช้ในการฝึกอบรมมีความเหมาะสม การฝึกอบรมครั้งนี้ทำให้ได้รับความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีต่อการสอน ทำให้ตระหนักในหน้าที่และความรับผิดชอบยิ่งขึ้น และผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความเห็นว่าการฝึกอบรมครั้งนี้คิดว่าจะสามารถปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

สำหรับข้อ 20 ถึงข้อ 22 ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความพึงพอใจที่ไม่ดีต่อการฝึกอบรม ซึ่งมีความเห็นต่ำกว่าเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ กล่าวคือ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเห็นว่าเทปโทรทัศน์ สไลด์ และแผ่นใส มีจำนวนไม่เพียงพอกับผู้เข้ารับการฝึกอบรมและไม่น่าสนใจ ตลอดจนเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรมไม่เหมาะสม ซึ่งผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความคิดเห็นเป็นร้อยละ 63.27 71.43 และ 50.00 ตามลำดับ

จะเห็นได้ว่า ครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความพึงพอใจที่ดีต่อการฝึกอบรมจำนวน 25 ข้อ และมีความพึงพอใจที่ไม่ดีต่อการฝึกอบรมจำนวน 3 ข้อ ซึ่งไม่เป็นไปตามเกณฑ์การประเมินความพึงพอใจที่กำหนดว่า จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมอย่างต่ำร้อยละ 75 มีความพึงพอใจที่ดีต่อการฝึกอบรมในแต่ละข้อในแบบสอบถาม

ตารางที่ 15 ข้อเสนอแนะของผู้เข้ารับการฝึกอบรมจากแบบสอบถามปลายเปิดของแบบสอบถาม
ความพึงพอใจ

ความคิดเห็น	ความถี่
1. เวลาที่ใช้ในการฝึกอบรมน้อยควรรีบใช้เวลา 6-7 วัน	42
2. แผ่นใสไม่ชัด ตัวอักษรอ่านยาก	6
3. อยากให้มีการอบรมแบบฝึก เนื่องจากเห็นว่ามียุทธวิธีใหม่ ๆ	4
4. ควรมีการติดตามผลจากการฝึกอบรม	2
5. ควรจัดกิจกรรมหลาย ๆ แบบ พร้อมทั้งเล่นตัวอย่างกิจกรรม	2
6. เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมน้อย	1
7. เวลาที่ให้ศึกษาชุดฝึกอบรมน้อย	1
8. ภาพในชุดฝึกอบรมบางเล่มอยากให้มีการปรับปรุงการวาดภาพ	1
9. เวลาที่ใช้ในการฝึกอบรมควรอยู่ช่วงระหว่าง 9.00-16.30 น.	1
10. ควรจัดทำบันทึกการล่อให้ศัตรูเป็นตัวอย่าง	1
11. ผู้ดำเนินการฝึกอบรมควรแจ้งให้ผู้รับการฝึกอบรมทราบล่วงหน้า เกี่ยวกับการทำแบบฝึกหัดส่งในครั้งต่อไป	1
12. อยากให้เล่นวิธีการอ่านคล่อง เขียนคล่อง	1
13. อยากให้อธิบายคำบางคำ (ศัพท์ใหม่ ๆ) เนื่องจากครูบางท่านไม่เข้าใจความหมาย	1

จากตารางที่ 15 แสดงว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมนักร้องในภาคกลางมีความเห็นว่าควรเพิ่มระยะเวลาในการฝึกอบรมช่วงที่ 1 และช่วงที่ 3 จาก 5 วัน เป็น 6-7 วัน มีความเห็นว่าควรปรับปรุงแผ่นใส ลูปรูปเนื้อหาของชุดฝึกอบรมเกี่ยวกับแบบขนาดและสีที่ใช้เขียนตัวอักษร เห็นว่าการฝึกอบรมแบบนี้มีประโยชน์อยากให้มีการติดตามผลการฝึกอบรม เล่นอาชีพการฝึกกิจกรรม การฝึกอบรมเป็นตัวอย่างหลาย ๆ แบบ และเล่นเกี่ยวกับการออกคำสั่งของผู้ดำเนินการฝึกอบรม ควรแจ้งคำสั่งล่วงหน้าให้ชัดเจน ตลอดจนการใช้คำพูดบางคำพูด ครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมบางท่านไม่เข้าใจความหมาย เช่น คำศัพท์เกี่ยวกับวิชาการ

4. ผลการประเมินความเชื่อเกี่ยวกับแนวพัฒนาการเรียนการสอนของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมนักร้องในภาคกลาง

การประเมินความเชื่อเกี่ยวกับแนวพัฒนาการเรียนการสอนมี ผู้วิจัยได้ประเมินจากแบบสอบถามที่ครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมตอบก่อนและหลังการฝึกอบรม มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 98 คน จากจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมจำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 87.5 ซึ่งผลของการประเมินปรากฏผลดังตารางที่ 16

ตารางที่ 16 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าที่แสดงการเปรียบเทียบผลของความเชื่อของครูเกี่ยวกับแนวพัฒนาการเรียนการสอนก่อนและหลังการฝึกอบรมนักร้องในภาคกลาง

ผลการวัดความเชื่อ	N	$\bar{X}$	S.D.	t
ก่อนการฝึกอบรม	98	88.918	6.572	4.753**
หลังการฝึกอบรม	98	91.857	6.289	

**p < .01

จากตารางที่ 16 จะเห็นได้ว่าโดยเฉลี่ยแล้วครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมนักร้องในภาคกลางมีความเชื่อเกี่ยวกับแนวพัฒนาการเรียนการสอนก่อนและหลังการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 จากค่ามัชฌิมเลขคณิตก่อนและหลังการฝึกอบรมในตาราง จะเห็นว่าหลังการฝึกอบรมครูมีความเชื่อเกี่ยวกับแนวพัฒนาการเรียนการสอนสูงกว่าก่อนรับการฝึกอบรมและจากการเปรียบเทียบดังกล่าวปรากฏว่า ผู้รับการฝึกอบรมร้อยละ 67.33 มีคะแนนหลังการฝึกอบรมเพิ่มขึ้นจากก่อนฝึกอบรม ร้อยละ 28.57 มีคะแนนหลังการฝึกอบรมลดจากการฝึกอบรม และร้อยละ 4.08 มีคะแนนคงเดิม

จากผลการทดสอบดังกล่าวพบว่า ค่ามัชฌิมเลขคณิตของผลการวัดความเชื่อเกี่ยวกับแนวพัฒนาการเรียนการสอนของครูก่อนและหลังการฝึกอบรมนักร้องในภาคกลางแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ซึ่งนับว่าเป็นไปตามเกณฑ์ของการประเมินที่กำหนดไว้ว่า คะแนนเฉลี่ยหลังการฝึกอบรมมากกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

5. ผลการประเมินการเรียนรู้ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมนาร่องในภาคกลาง

การประเมินการเรียนรู้ดังกล่าว ผู้วิจัยประเมินจากแบบสอบถามที่ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมตอบก่อนและหลังการฝึกอบรม มีผู้ตอบแบบสอบถามคิดเป็นร้อยละ 87.5 ซึ่งผลของการประเมินปรากฏผลดังตารางที่ 17

ตารางที่ 17 ค่ามัธยฐานเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าที แสดงการเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมนาร่องในภาคกลาง

ผลการเรียนรู้	N	$\bar{X}$	S.D.	t
ก่อนการฝึกอบรม	98	32.071	4.785	12.156**
หลังการฝึกอบรม	98	37.591	4.679	

** P < .01

จากตารางที่ 17 จะเห็นได้ว่าค่ามัธยฐานเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนผลการเรียนรู้ของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม ซึ่งจากการทดสอบค่าทีแสดงว่า ครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมนาร่องในภาคกลางมีความรู้เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ซึ่งจากค่ามัธยฐานเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในตาราง แสดงว่าหลังการฝึกอบรมครูมีความรู้มากกว่าก่อนรับการฝึกอบรม จากการเปรียบเทียบดังกล่าวพบว่า ครูที่มีคะแนนหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนรับการฝึกอบรมคิดเป็นร้อยละ 88.78 ครูที่มีคะแนนหลังการฝึกอบรมเท่ากับก่อนรับการฝึกอบรมคิดเป็นร้อยละ 9.18 และครูที่มีคะแนนหลังการฝึกอบรมต่ำกว่าก่อนรับการฝึกอบรมคิดเป็นร้อยละ 2.04

จากผลการทดสอบดังกล่าว พบว่า ค่ามัธยฐานเลขคณิตของผลการเรียนรู้ของครูก่อนและหลังการฝึกอบรมนาร่องในภาคกลางแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ของการประเมินที่กำหนดไว้ว่าคะแนนเฉลี่ยหลังการฝึกอบรมมากกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนผลต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการฝึกอบรมมีค่าเท่ากับ 5.52 คิดเป็นร้อยละ 9.2 ของคะแนนเต็มซึ่งไม่เป็นไปตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ว่า ผลต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการฝึกอบรมต้องมีค่าไม่ต่ำกว่า 15% ของคะแนนเต็ม

6. ผลการติดตามประเมินผลผู้เข้ารับการฝึกอบรม ในด้านการนำความรู้จากการฝึกอบรมไปใช้ในการปฏิบัติงานของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมนาร่องในภาคกลาง

การติดตามประเมินผลผู้เข้ารับการฝึกอบรมนาร่องในภาคกลาง ในด้านการนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงาน ผู้วิจัยแบ่งการติดตามประเมินผลดังกล่าว 4 ด้านคือ

6.1 ผลการนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานจากแบบสอบถามการสังเกตกิจกรรมการเรียนการสอน

6.2 ผลการนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงาน จากการสังเกตการสังเกตกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน

6.3 ผลการนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงาน จากการสัมภาษณ์นักเรียนเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน

6.4 ผลการนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงาน จากแบบสอบถามแบบสังเกตและแบบสัมภาษณ์ร่วมกัน

6.1 ผลการติดตามการนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานจากแบบสอบถามการสังเกตกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมนาร่องในภาคกลางหลังจากรับการฝึกอบรมเป็นเวลา 1 เดือน ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 83.04 ของจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมจำนวน 112 คน ซึ่งผลการนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานจากความคิดเห็นของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมปรากฏผลดังตารางที่ 18

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 18 คำร้อยละของการนำกิจกรรมการเรียนการสอนจากการฝึกอบรมไปใช้ในการปฏิบัติงานของครูผู้รับการฝึกอบรมนักร้องในภาคกลาง (n=93)

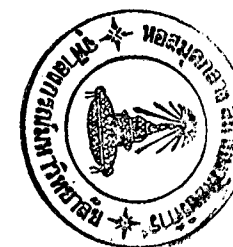
กิจกรรมการเรียนการสอน	ความคิดเห็นของครูผู้รับการฝึกอบรม							
	บ่อยครั้ง		นาน ๆ ครั้ง		น้อยที่สุดหรือไม่เคยเลย		ไม่มีความรู้ในเรื่องนี้	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1. สันทนาการเข้าหรือกิจกรรมการเตรียมนักเรียนก่อนเข้าเรียน	81	87.10	11	11.83	1	1.07	-	-
2. เตรียมความพร้อมของนักเรียน	74	79.57	19	20.43	-	-	-	-
3. สัตกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน	66	70.97	26	27.96	1	1.07	-	-
4. เล่าเรื่อง เล่าเหตุการณ์ เล่านิทาน	50	53.77	42	45.16	1	1.07	-	-
5. อ่านข่าวและเหตุการณ์	47	50.54	43	46.24	3	3.22	-	-
6. ใช้สื่อประกอบการสอน	73	78.50	18	19.35	2	2.15	-	-
7. ใช้เพลงประกอบการสอน	52	55.92	31	33.33	10	10.75	-	-
8. เกม	42	45.16	49	52.69	2	2.15	-	-
9. สารีต	43	46.24	41	44.09	9	9.67	-	-
10. ทดลอง	16	17.20	57	61.29	20	21.51	-	-
11. แสดงบทบาทสมมติ	25	26.88	58	62.37	10	10.75	-	-
12. สถานการณ์จำลอง	14	15.05	59	63.44	20	21.51	-	-
13. แสดงละคร	10	10.75	45	48.39	38	40.86	-	-
14. กรณีตัวอย่าง	40	43.01	38	40.86	15	16.13	-	-

ตารางที่ 18 (ต่อ)

กิจกรรมการเรียนการสอน	ความคิดเห็นของครูผู้รับการฝึกอบรม							
	บ่อยครั้ง		นาน ๆ ครั้ง		น้อยที่สุดหรือไม่เคยเลย		ไม่มีความรู้ในเรื่องนี้	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
15. บรรยาย อธิบาย	72	77.42	19	20.43	2	2.15	-	-
16. อภิปราย	32	34.41	41	44.09	19	20.43	1	1.07
17. โต้แย้ง	5	5.38	38	40.86	50	53.76	-	-
18. ใช้กลุ่มสัมพันธ์ในการเรียนการสอน	53	56.99	30	32.26	9	9.68	1	1.07
19. เชิญวิทยากรมาบรรยาย สำธิต	4	4.30	31	33.33	58	62.37	-	-
20. ค้นคว้าหาความรู้จากห้องสมุด	39	41.94	40	43.01	14	15.05	-	-
21. ใช้วิธีแบ่งกลุ่มหลาย ๆ แบบ	64	68.82	23	24.73	6	6.45	-	-
22. ให้การเสริมแรงนักเรียน	77	82.80	13	13.98	3	3.22	-	-
23. สรุบทเรียน	80	86.02	11	11.83	2	2.15	-	-
24. สอนซ่อมเสริม	49	52.69	38	40.86	6	6.45	-	-
25. ทบทวนบทเรียนก่อนเรียน	73	78.50	18	19.35	2	2.15	-	-
26. ทดสอบก่อนเรียน	33	35.48	45	48.39	15	16.13	-	-
27. ทดสอบหลังเรียน	64	68.82	24	25.80	5	5.38	-	-
28. ศึกษาหลักสูตรและแผนการสอน	81	87.10	12	12.90	-	-	-	-

กิจกรรมการเรียนการสอน	ความคิดเห็นของครูผู้รับการฝึกอบรม							
	บ่อยครั้ง		นาน ๆ ครั้ง		น้อยที่สุดหรือ ไม่เคยเลย		ไม่มีความรู้ ในเรื่องนี้	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
29. สัตย์นิเทศตรงตามเนื้อหาที่สอน	49	52.69	38	40.86	6	6.45	-	-
30. ให้คำปรึกษาแก่นักเรียนทั้ง เรื่องการเรียนและเรื่องส่วนตัว	60	64.52	30	32.26	3	3.22	-	-
31. แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนครูเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน	77	82.80	16	17.20	-	-	-	-
32. สร้างและใช้เครื่องมือวัดผลประเมินด้วยตนเอง	43	46.24	46	49.46	4	4.30	-	-

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำร้อยละจากตารางที่ 18 แสดงว่าโดยส่วนรวมครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมนำกิจกรรมการเรียนการสอนที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปใช้ในการปฏิบัติงานในระดับ "บ่อยครั้ง" ตั้งแต่ร้อยละ 50-81 ได้แก่ สันทนาการเข้าหรือกิจกรรมการเตรียมนักเรียนก่อนเข้าเรียน เตรียมความพร้อมของนักเรียน สดกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน เล่าเรื่อง เล่าเหตุการณ์ เล่านิทาน วัสดุประกอบการสอน วัสดุเพลงประกอบการสอน บรรยาย อธิบาย ใช้กลุ่มสัมพันธ์ในการเรียนการสอน ใช้วิธีแบ่งกลุ่มหลาย ๆ แบบ ให้การเสริมแรงนักเรียน สรุบทเรียน ทบทวนบทเรียนก่อนเรียน ทดสอบหลังเรียน ศึกษาหลักสูตรและแผนการสอน ให้คำปรึกษาแก่นักเรียน ทั้งเรื่องการเรียนรู้และเรื่องส่วนตัว และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนครูเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน สำหรับกิจกรรมที่ครูนำไปใช้ในการปฏิบัติงานในระดับ "นาน ๆ ครั้ง" ได้แก่ อ่านข่าวและเหตุการณ์ เกม สำนวน ทดลอง บทบาทสมมติ สถานการณ์จำลอง แสดงละคร กรณีตัวอย่าง อภิปราย ค้นคว้าหาความรู้จากห้องสมุด สอนซ่อมเสริม ทดสอบก่อนเรียน จัดป้ายนิเทศตรงตามเนื้อหาที่สอน และการสร้างและใช้เครื่องมือวัดผลประเมินผลด้วยตนเอง กิจกรรมที่ครูนำไปใช้ในการปฏิบัติงานในระดับ "น้อยที่สุด หรือไม่เคยเลย" ได้แก่ การโต้วาที และการเขียนวิทยานิพนธ์บรรยายสำนวน

6.2 ผลการนำความรู้จากการฝึกอบรมไปใช้ในการปฏิบัติงานจากการสังเกตการสังเกตกิจกรรมการเรียนการสอนของครู ผู้วิจัยใช้แบบสังเกตการสังเกตกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมจำนวน 12 คน ผลจากการสังเกตปรากฏผลดังตารางที่ 19

ตารางที่ 19 คำร้อยละจากการสังเกตการสังเกตกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมในเรื่องในภาคกลาง

กิจกรรมการเรียนการสอน	จำนวน	ร้อยละ
1. สันทนาการเข้าหรือกิจกรรมการเตรียมนักเรียนก่อนเข้าเรียน	7	58.33
2. เตรียมความพร้อมของนักเรียน	5	41.67
3. สดกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน	12	100.00
4. เล่าเรื่อง เล่าเหตุการณ์ เล่านิทาน	12	100.00
5. อ่านข่าว และเหตุการณ์	10	83.33
6. วัสดุประกอบการสอน	12	100.00
7. วัสดุเพลงประกอบการสอน	12	100.00
8. เกม	8	66.67
9. สำนวน	11	91.67

ตารางที่ 19 (ต่อ)

กิจกรรมการเรียนการสอน	จำนวน	ร้อยละ
10. ทดลอง	3	25.00
11. แสดงบทบาทสมมติ	9	75.00
12. สถานการณ์จำลอง	3	25.00
13. แสดงละคร	-	-
14. กรณีตัวอย่าง	12	100.00
15. บรรยาย อธิบาย	12	100.00
16. อภิปราย	12	100.00
17. โต้แย้ง	-	-
18. ใช้กลุ่มสัมพันธ์ในการเรียนการสอน	12	100.00
19. เชิญวิทยากรมาบรรยาย สำรিত	-	-
20. ค้นคว้าหาความรู้จากห้องสมุด	3	25.00
21. ใช้วิธีการแบ่งกลุ่มหลาย ๆ แบบ	10	83.33
22. ให้การเสริมแรงนักเรียน	12	100.00
23. สรุบทเรียน	12	100.00
24. สอนซ่อมเสริม	2	16.67
25. ทบทวนบทเรียนก่อนเรียน	11	91.67
26. ทดสอบก่อนเรียน	6	50.00
27. ทดสอบหลังเรียน	7	58.33

จากตารางที่ 19 แสดงให้เห็นว่า โดยส่วนรวมครูนำกิจกรรมที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนเกือบทุกกิจกรรม เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ กิจกรรมการเรียนการสอนที่ครูนำไปใช้ในการปฏิบัติงานมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 100 ได้แก่ การคัดกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน เล่าเรื่อง เล่าเหตุการณ์ เล่านิทาน การใช้สื่อประกอบการสอน การใช้เพลงประกอบการสอน กรณีตัวอย่าง การบรรยายอธิบาย การอภิปราย ใช้กลุ่มสัมพันธ์ในการเรียนการสอน ให้การเสริมแรงนักเรียนและการสรุบทเรียน สำหรับกิจกรรมที่ไม่พบจากการสังเกตการสอน ได้แก่ การแสดงละคร การโต้แย้ง และการเชิญวิทยากรมาบรรยาย-สำริต

6.3 ผลการนำความรู้จากการฝึกอบรมไปใช้ในการปฏิบัติงาน จากการศึกษาสัมภาษณ์นักเรียนเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การอ่าน ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์นักเรียนเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การอ่าน ผลการสัมภาษณ์ปรากฏดังตารางที่ 20

ตารางที่ 20 ค่าร้อยละของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านของครูที่ได้จากการสัมภาษณ์นักเรียนจำนวน 60 คน

กิจกรรมการเรียนรู้การอ่าน	จำนวน	ร้อยละ
1. สันทนาการเข้าหรือกิจกรรมการเตรียมนักเรียนก่อนเข้าเรียน	12	100.00
2. เตรียมความพร้อมของนักเรียน	12	100.00
3. จัดกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน	12	100.00
4. เล่าเรื่อง เล่าเหตุการณ์ เล่านิทาน	12	100.00
5. อ่านข่าวและเหตุการณ์	12	100.00
6. ใช้สื่อประกอบการสอน	12	100.00
7. ใช้เพลงประกอบการสอน	12	100.00
8. เกม	12	100.00
9. ลำริต	12	100.00
10. ทดลอง	12	100.00
11. แสดงบทบาทสมมติ	10	83.33
12. สถานการณ์จำลอง	12	100.00
13. แสดงละคร	9	75.00
14. กรณีตัวอย่าง	12	100.00
15. บรรยาย อธิบาย	12	100.00
16. อภิปราย	12	100.00
17. โต้แย้ง	8	66.67
18. ใช้กลุ่มสัมพันธ์ในการเรียนรู้การอ่าน	12	100.00
19. เชิญวิทยากรมาบรรยาย-ลำริต	3	25.00
20. ค้นคว้าหาความรู้จากห้องสมุด	12	100.00
21. ใช้วิธีการแบ่งกลุ่มหลาย ๆ แบบ	12	100.00

ตารางที่ 20 (ต่อ)

กิจกรรมการเรียนการสอน.	จำนวน	ร้อยละ
22. ให้การ เสริมแรงนักเรียน	12	100.00
23. สรุบทเรียน	12	100.00
24. สอนซ่อมเสริม	12	100.00
25. ทบทวนบทเรียนก่อนเรียน	12	100.00
26. ทดสอบก่อนเรียน	12	100.00
27. ทดสอบหลังเรียน	12	100.00

ค่าร้อยละในตารางที่ 20 แสดงว่าโดยส่วนรวมนักเรียนให้สัมภาษณ์ว่า ครูนำกิจกรรมการเรียนการสอนใช้ในการเรียนการสอนทุกกิจกรรม เมื่อพิจารณารายข้อของกิจกรรม กิจกรรมที่ครูใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 100 ได้แก่ สันทนาการเข้าหรือกิจกรรมการเตรียมนักเรียนก่อนเข้าเรียน เตรียมความพร้อมของนักเรียน จัดกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน เล่าเรื่อง เล่าเหตุการณ์ เล่านิทาน อ่านข่าวและเหตุการณ์ ใช้สื่อประกอบการสอน ใช้เพลงประกอบการสอน เกม ลำธิต ทดลอง สถานการณ์จำลอง กรณีตัวอย่าง บรรยาย-อธิบาย อภิปราย ใช้กลุ่มสัมพันธ์ในการเรียนการสอน ค้นคว้าหาความรู้จากห้องสมุด ใช้วิธีการแบ่งกลุ่มหลาย ๆ แบบ ให้การเสริมแรงนักเรียน สรุบทเรียน สอนซ่อมเสริม ทบทวนบทเรียนก่อนเรียน ทดสอบก่อนเรียน และทดสอบหลังเรียน กิจกรรมที่ครูนำมาใช้รองลงมาได้แก่ แสดงบทบาทสมมติ แสดงละคร และโต้วาที ซึ่งครูนำมาใช้คิดเป็นร้อยละ 83.33 75.00 และ 66.67 ตามลำดับ กิจกรรมที่ครูนำมาใช้น้อยที่สุดคือ เขยื้อนวิทยากรมาบรรยาย-ลำธิต คิดเป็นร้อยละ 25.00

6.4 ผลการนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงาน จากแบบสอบถามแบบสังเกตและแบบสัมภาษณ์รวมกัน การประเมินดังกล่าว ผู้วิจัยประเมินจากความเห็นจากแบบสอบถามการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู ผลจากการสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนของครูจำนวน 12 คน และผลจากการสัมภาษณ์นักเรียนจำนวน 60 คน สรุปผลในด้าน การนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปใช้ในการปฏิบัติงานของครูจำนวน 12 คน ปรากฏผลดังตารางที่ 21

ตารางที่ 21 ค่าร้อยละของการคัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูจำนวน 12 คน ในการนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปใช้ในการปฏิบัติงาน

คนที่	จำนวนกิจกรรมจาก 32 กิจกรรม	ร้อยละ
1	26	81.25
2	24	75.00
3	27	84.38
4	28	87.50
5	30	93.75
6	28	87.50
7	26	81.25
8	28	87.50
9	28	87.50
10	25	78.13
11	31	96.88
12	25	78.13

ค่าร้อยละในตารางที่ 21 จะเห็นว่าครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมนำร่องในภาคกลาง โดยส่วนรวมครูนำกิจกรรมการเรียนการสอนที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปใช้ในการปฏิบัติงาน ตั้งแต่ร้อยละ 75.00 ถึงร้อยละ 96.88 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นไปตามเกณฑ์การประเมินการนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงาน ที่กำหนดไว้ว่าครูคัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมที่ตั้งไว้อย่างน้อยร้อยละ 80 ของจำนวนกิจกรรมในแบบสังเกต แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์รวมกัน จากตารางดังกล่าวมีครูจำนวน 3 คน ที่นำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงาน คิดเป็นร้อยละ 75.00 และ 78.13 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์การประเมิน กล่าวโดยสรุปแล้วครูจำนวน 9 คนจาก 12 คน คิดเป็นร้อยละ 75 นำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปคัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม ทำให้ผลการนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปใช้ในการปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

7. ผลการสำรวจการปฏิบัติจริงในการจัดการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน
ประถมศึกษา

ในการวิเคราะห์ข้อมูลการสำรวจการปฏิบัติจริงในการจัดการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนประถมศึกษานี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามสำหรับผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 14 ฉบับ และจากแบบสอบถามสำหรับครูผู้ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนประถมศึกษาจำนวน 83 ฉบับ ซึ่งผลการสำรวจการปฏิบัติจริงในการจัดการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนประถมศึกษา จากความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้ปฏิบัติการสอนปรากฏผลดังตารางที่ 22 ตารางที่ 22 ค่าร้อยละของการปฏิบัติการจัดการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนประถมศึกษา จากความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้ปฏิบัติการสอน (n=97)

วิธีปฏิบัติในการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนประถมศึกษา	ความคิดเห็น	
	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน
1. มีการอธิบายจุดมุ่งหมายของการนิเทศไว้ชัดเจน	64.29	66.27
2. กำหนดบทบาทและความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติงานด้านการนิเทศไว้ชัดเจน	64.29	69.88
3. เมื่อครูมีปัญหาในด้านการสอน ครูใหญ่และผู้ช่วยครูใหญ่ช่วยแนะนำวิธีแก้ปัญหาให้ครู	100.00	92.77
4. ครูใหญ่หรือผู้ช่วยครูใหญ่ให้ความช่วยเหลือแนะนำเกี่ยวกับการสอนของครู	92.86	91.57
5. สัตประชุมครูก่อนเปิดภาคเรียนเพื่อชี้แจงเกี่ยวกับหน้าที่และวางแผนปฏิบัติงาน	100.00	93.98
6. ให้ครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเพื่อหาแนวทางปฏิบัติงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพ	100.00	96.39
7. สัตปฐมนิเทศครูทั้งที่บรรจุใหม่และย้ายมาใหม่ก่อนจะมอบหมายงาน	85.71	77.11
8. การมอบหมายงานด้านการสอนแก่ครูได้คำนึงถึงความสามารถของครูเป็นสำคัญ	100.00	96.98
9. มีการกระตุ้นให้ครูมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน	92.86	93.98

ตารางที่ 22 (ต่อ)

วิธีปฏิบัติในการจัดการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนประถมศึกษา	ความคิดเห็น	
	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน
10. โรงเรียนจัดให้มีโครงการประชุมปฏิบัติการ เพื่อเสริม สมรรถภาพแก่ครู	35.71	44.58
11. เชิญวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้แก่ครูภายใน โรงเรียน	28.57	22.89
12. จัดให้มีโครงการทัศนศึกษา เพื่อเยี่ยมเยียนและดูการ จัดการเรียนการสอนของโรงเรียนอื่น	57.14	65.06
13. จัดให้มีการอบรมหรือแนะนำครูภายในโรงเรียนให้เข้าใจ เรื่องการทำหลักสูตรไปใช้	85.71	86.75
14. จัดให้มีการอบรมและแนะนำครู เกี่ยวกับเรื่องวิธีสอนแบบ ต่าง ๆ เพื่อให้สามารถนำไปใช้ให้ถูกต้อง	92.86	80.72
15. สืบหาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการสอนเพื่อ หาทางแก้ไขปัญหา	100.00	92.77
16. ส่งเสริมให้ครูทำบันทึกการสอนสม่ำเสมอ	100.00	98.80
17. ครูใหญ่หรือผู้ช่วยครูใหญ่สังเกตการสอนและเยี่ยมชั้นเรียน	100.00	87.95
18. ครูใหญ่หรือผู้ช่วยครูใหญ่ให้คำแนะนำและให้ความร่วมมือ กับครูในการช่วยเหลือเด็กเรียนช้าหรือเด็กบกพร่องเป็นพิเศษ	100.00	91.57
19. ส่งมอบหมายให้ครูศึกษาต่อ	100.00	100.00
20. ส่งมอบหมายให้ครู เข้ารับการอบรมเพื่อเพิ่มความรู้และ ประสบการณ์	100.00	98.80
21. จัดให้มีป้ายนิเทศ เพื่อให้ความรู้และข่าวสารแก่ครูใน โรงเรียน	92.86	87.95
22. จัดหาหนังสือที่มีคุณค่าให้ครูได้อ่านและแนะนำแหล่งวิทยากร ที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนให้ครูทราบ	92.86	93.98
23. มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่นักเรียนสามารถร่วม กิจกรรมได้อย่างทั่วถึง	100.00	95.18

ตารางที่ 22 (ต่อ)

วิธีปฏิบัติในการจัดการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนประถมศึกษา	ความคิดเห็น	
	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน
24. มีการแนะนำช่วยเหลือและควบคุมการศดกกิจกรรมเสริม หลักสูตรให้สอดคล้องกับหลักสูตรและความต้องการของชุมชน	100.00	90.36
25. สดหาวัสดุและสดบริการเพื่ออำนวยความสะดวกสำหรับให้ ครูทำอุปกรณ์การสอนขึ้นใช้เอง	92.86	81.93
26. สดสภาพห้องเรียนและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อให้เกิดความ พร้อมในการเรียนการสอน	100.00	95.18
27. ช่วยให้ครูรู้สึกประเมินผลการสอนของตนเอง	100.00	96.39
28. ช่วยให้ครูรู้สึกการประเมินผลการเรียนและความก้าวหน้า ของนักเรียน	92.86	97.59
29. สดให้มีการประชุมประเมินผลการปฏิบัติงานในรอบปีที่ผ่านมา	85.71	78.31
30. สดให้มีการประเมินผลการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน	64.29	62.65

จากคำร้อยละในตารางที่ 22 แสดงว่า โดยส่วนรวมผู้บริหารและครูผู้สอนมีความเห็นสอดคล้องกันเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติในการจัดการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนประถมศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ซึ่งผู้บริหารและครูผู้สอนมีความเห็นสอดคล้องกันว่า มีการปฏิบัติในการจัดการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนประถมศึกษาทุกวิธี โดยส่วนรวมวิธีการจัดการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนที่ปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 80.72 ถึงร้อยละ 100 สำหรับการปฏิบัติในการจัดการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนประถมศึกษาต่ำกว่าร้อยละ 80 ได้แก่ มีการอธิบายจุดมุ่งหมายของการนิเทศไว้ชัดเจน กำหนดบทบาทและความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติงานด้านการนิเทศไว้ชัดเจน สดปฐมนิเทศครูทั้งที่บรรจุใหม่และย้ายมาใหม่ก่อนจะมอบหมายงานโรงเรียนสดให้มีโครงการประชุมปฏิบัติการ เพื่อเสริมสมรรถภาพแก่ครู เขียววิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้แก่ครูภายในโรงเรียน สดให้มีโครงการที่ค้นศึกษา เพื่อเยี่ยมเยียนและดูแลการสดการเรียนการสอนของโรงเรียนอื่น และสดให้มีการประเมินผลการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน